

Abonement mesečno 25 Din, za izo-
zmetvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
izozmetvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni zredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan ajutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

SCLOVENECE

Italija-Nemčija

Profesor za zgodovino mednarodnega prava Guglielmo Ferrero, ki je moral zapustiti Italijo in živi sedaj v izgnanstvu v Švici, je izdal zbirko svojih zgodovinskih študij, ki jih je posvetil odnosu med Italijo in Nemčijo. S svojim prodornim in sintetičnim duhom je razkril v njih neko usodno povezanost, ki ob velikih zgodovinskih trenutkih vedno znova pride do izraza. Danes, ko sta v sedanjih politični razbolezosti Evrope Nemčija in Italija zopet nekako tihi sodelavci in se v boju proti obstoječemu evropskemu redu druga drugo izpolnjujeta in druga drugo pomagata, prva v poresni krizi, druga v abesinskem sporu, se zdi umestno, da prikažemo tudi našim bralcem njuno medsebojno povezanost v zgodovini na podlagi ugotovitev slavnega zgodovinarja Ferrera.

Pred 100 leti, po napoleonskih vojnah, ki so končale takratno revolucionarno dobo v Evropi, sta se nahajali obe, Nemčija in Italija, v podobni gospodarski in politični onemoglosti. Revolucionarne ideje so z veliko silo vdrle tudi v njuna ozemlja in zbrahale avtoriteto njihovih političnih režimov, ki so postali preslabi, da bi s trdno roko uveljavljali svojo oblast, a še vedno zadosti močni, da ovirajo prihod liberalnejše demokratične dobe. V obeh državah so se torej pojavljali istočasno in vsebinsko drug drugemu podobni notranjepolitični kompromisi in zunanje politične zveze. Tako je bilo od 1815 do 1848. Nemčija in Italija sta preživeli dobo gospodarske revščine. Na notraj ju prejedajo različni prevratni pokreti, ki postajajo v vsakim dnevno močnejši, dokler da leta 1848 res ne izbruhne revolucija, ki je pomenila za Francijo samo notranjepolitično krizo, a je bila za ostali del Evrope prevrat, ki je temeljito spremenil njen obraz, ker je odprl možnost za rešitev tako italijanskega kakor nemškega problema.

Italija je prva začela in dala zgled Nemčiji. V Franciji so se vrtni na oblast bonapartisti, ki so se od 1830 naprej trudili, da bi rešili italijansko vprašanje drugače, kot ga je rešil dunajski kongres. Italija je to izkoristila in uvedla nov režim, ki ni bil ne stari in ne revolucionarno novi, ampak neka srednja rešitev med monarhijo in popolno ljudsko demokracijo. Dejansko je Italija enostavno preneala v svojo državo režim, ki ga je v Franciji uvedel Louis-Philippe Bonaparte. Italijanska demokracija se torej ni rodila v Londonu, ki je mati vse demokracije, marveč v Parizu v bonapartistični monarhiji in nosi tudi vse znake tega revolucionarnega rojstva.

Podobno si je tudi Nemčija nekaj let pozneje tudi s pomočjo bonapartistične monarhije ustvarila svoj poseben režim, neko mešanico med monarhijo in demokracijo, ki pa je bila svojstven tip in ne posnatek italije. O Bismarcku govorijo, da je združil Nemčijo s tem, da je iz nje izgnal Avstrijo. Dejansko pa je Bismarck nemško skupnost, ki jo je dunajski kongres ustvaril in ki je obsegala tudi Avstrijo, porušil. Toda Bismarck je napravil nekaj, kar je dunajski kongres ravno hotel preprečiti: ustvaril je ogromno vojaško državo, ki je bila močna dovolj, da brani svoje meje in da tudi napade svoje sosedo, a ki je imela notranjepolitično nalogo, da podpira polmonarhični, poldemokratični režim, ki si ga je ustvarila.

Tako sta si Italija in Nemčija dali čisto podobne življenjske pogoje, da sta se rešili iz morečih gospodarskih in političnih tesni prve polovice prošlega stoletja. Njuni režimi niso bili naravni, bili so docela umetnostni, toda držali so skoraj pol stoletja in so dali obema državam možnost silnega razvoja. Ko je prišlo leto 1870 sta se kraljevina Italija in nemško cesarstvo še notranje utrdili — pomislimo, da s pomočjo francoskih Bonapartov! — se tudi politično med seboj povežali ter začeli bogateti. Ob prelomu stoletja je izgledalo, da sta oba naroda našla svoji naravni strugi, da sta si dala režime, ki so odgovarjali njuni narodni biti in da je za vselej konec tako italijanskega kakor nemškega vprašanja.

Toda svetovna vojna je vse porušila. Nemčija in Italija sta se borili o nasprotnih taborih, kar pa nikakor ni preprečilo, da ni bil izid vojne za nju skoraj enak. S tem je bil znova doprinešen dokaz, kako težko je včasih razlikovati med zmago in porazom. Obe državi, Nemčija in Italija, sta bili gospodarsko popolnoma uničeni in vrženi skoraj na položaj v začetku preteklega stoletja. Tudi oba režima, s katerima sta se skušali rešiti, sta si dejansko tudi pomagali iz svoje revščine, sta izgubila. V Nemčiji je cesarstvo padlo leta 1918, ko ga je nadomestila republika, v Italiji je stari režim izgubil s fašističnim državnim udarom leta 1922. Zopet nastaja za obe državi vprašanje, kako se izmota iz bede, v katero ju je vrgla svetovna vojna.

Kakor leta 1848, tako tudi po svetovni vojni Italija napravi prve korake in pokaže pot Nemčiji. Italija nadomesti bonapartistično monarhijo, ki je vladala do leta 1922 s popolnoma protizakonitim režimom. Fašizem je pol monarhije, pol revolucije, a ni eno ne drugo. Tako monarhija, kakor revolucija, sta ponarejeni. Revolucijo kazi monarhistična ustanova, ki je ostala, monarhijo pa kazi revolucionarna oblast, ki je monarhiji diktirala svojo voljo.

Po dolgih letih je italijanskemu zgledu sledila tudi Nemčija. 14 let se je Nemčija ukvarjala, da bi si dala režim popolne ljudske demokracije, a ni uspela. Uvedla je protizakonit režim, ki ni ne monarhija, ne revolucija, ki je oboje in ni ničesar. Od monarhije ima absolutistično zamisel državne glavarja, od revolucije vse ostalo. Toda to lahko danes rečemo, da je bil fašizem uvod v nemško narodnosocijalistično revolucijo in da bi brez pohoda v Rim leta 1922 nikoli ne bilo pohoda v Berlin leta 1933.

Iz teh, naravno zelo površno podanih ugotovitev izhajata dva praktična zaključka. Prvi je ta, da se ne bo nikoli posrečilo dvigniti fašizem proti narodnemu socializmu ali narobe, oziroma Italijo proti Nemčiji in narobe. Naj bodo razlike še tako osnovne, dejstvo je in ostane, da sta obe, Italija in Nemčija, v stalni opoziciji proti civilizirani Evropi, ki je še svobodna in tudi sorazmerno bogata. Danes ju večjejo manj skupni interesi kakor skupna usoda. Državniki, ki bodo računali z možnostjo, da se da obe državi, ki sta od časa do časa med seboj tudi spri, trajno razdvojiti, bodo vedno doživljali bridka razočaranja. Dogodki v Porenu in v Abesiniji so nainovejši dokaz za to resnico.

Na povelje iz Rima

Aloisi zapustil Ženevo

Ženeva, 12. maja. c. Današnji dan je prinesel v Ženevo silno presenečenje in je za trenutek izzval celo precejšnjo paniko. Italijanski delegat baron Aloisi je okoli 13. ure dobil iz Rima od Mussolinija povelje, da mora takoj z vso svojo delegacijo zapustiti Ženevo. Nikdo ni pričakoval tega koraka italijanske vlade in baron Aloisi se je tekom dopoldneva udeleževal še mirno vseh razgovorov in posvetov. Dogodki pa so nekako potekali takole:

V najlepšem miru in harmoniji je bilo včeraj sklenjeno, da se bo danes prenesel ves položaj na lokarnski problem in da bo veliko violino danes igral Paul Boncour, ki bo predsedoval vsem lokarnskim razgovorom. Dopoldne je Paul Boncour najprej zelo dolgo razpravljal z angleškim zunanjim ministrom Edenom. Razgovor med njima je trajal zelo dolgo. Takoj nato je prišel k Paulu Boncourju poljski zunanji minister polkovnik Beck, za Beckom pa sta prišla na posvet še turški zunanji minister Ruždi Aras in pa belgijski ministrski predsednik Van Zeeland. Ti posveti so trajali do opoldne, ko se je trudopolno delo zaključilo z običajnimi diplomatskimi obedi med raznimi delegacijami.

Sele okoli trinajste ure se je nenadoma odpehjal v tajništvo Zveze narodov vodja Aloisi, ki je tajniku ZN Avenolu sporočil, da je pravkar dobil od Mussolinija povelje, da mora z vso delegacijo zapustiti Ženevo. V Ženevi je ta italijanski »coup de théâtre« izzval silno vznemirjenost. Prav nikdo ni pričakoval takega odgovora od Mussolinija na včerajšnje sklepe sveta ZN. Udarci je bil tem hujši, ker baron Aloisi včeraj ni preveč obsodil sklepa sveta ZN, da se naprej obravnava spor med Abesinijo in Italijo. Takoj po sklepu sveta ZN se je baron Aloisi snoči vrnil na svoje mesto za mizo sveta ZN in sodeloval pri nadaljnjih včerajšnjih sklopih. Se tekom današnjega dopoldneva se je baron Aloisi po svojih zastopnikih aktivno udeleževal lokarnskih razgovorov. V tajništvu ZN baron Aloisi ni mogel podati nobenih obvestil o tem, kaj misli sedaj stori Italija. Baron Aloisi je iz tajništva takoj odšel k Paulu Boncourju in mu sporočil, da se ne more več udeleževati sestanka lokarnskih držav, ki se je vršil popoldne ob 15. ker mora takoj zapustiti Ženevo.

Zakaj?

V Ženevi se splošno poudarja, da je ta korak italijanske vlade samo uvod v skorajšnji izstop Italije iz Zveze narodov. V Ženevi menijo, da je Mussolini storil ta korak zaradi tega, ker je

1. užaljen zaradi tega, ker ZN ni priznala aneksije Abesinije in odprave abesinskega cesarstva,

2. dalje je bil Mussolini obvečen, da bo svet ZN na današnji seji potrdil vse svoje sklepe, ki jih je ZN doslej izdala proti Italiji.

V tej atmosferi se je ob 15 začela konferenca lokarnskih držav, tokrat brez najvažnejšega partnerja, ki je bil največja pozitivna postavka v francoskem računu, brez Italije. Te konference se je udeležil Eden in Van Zeeland, predsedoval pa je Paul Boncour. Seja je bila kaj kratka in se je zaključila že ob 16.10 popoldne. Po tej seji je bilo objavljeno uradno poročilo, ki pravi,

da so se zastopniki Belgije, Francije in Anglije sestali ob priliki zasedanja sveta ZN v Ženevi, kakor je to bilo sicer že predvideno s sklepom z dne 10. aprila t. l. Takrat so izjavili, da naj Anglija stavi nekaj vprašanj nemški vladi in ker ta odgovor še ni prišel, so lokarnske države odložile svojo razpravo do nadaljnjega.

Kmalu nato se je začela sveta ZN in sicer pod predsedstvom Edena ob 17 v palači tajništva ZN. Najprej je bila tajna seja, na kateri je Avenol povedal to, kar mu je vse povedal baron Aloisi. Ze v tajni seji je svet ZN sklenil, da takoj odloži sleherno razpravo o Abesiniji zaradi zadnjih dogodkov.

Javna seja sveta ZN se je začela ob 17.20. Razprava na seji je bila zelo kratka in je bila samo prečitana resolucija kot zaključek debat sveta ZN. V tej resoluciji pravi svet:

Jugoslavija - Romuniija - Češkoslovaška

Konferenca treh vladarjev

Mala zveza narodov, ker je velika odpovedala

Belgrad, 12. majnika m. Belgrajska »Samouprava« priljubljen vest, da je romunski kralj Karol povabil jugoslovanskega kneza nametnika Pavla in češkoslovaškega predsednika republike dr. Beneša, da se sestanejo v Bukarešti še v mesecu maju k daljšemu sestanku, da pri tej priložnosti pretehtajo

Drugi praktični zaključek pa je, da je bodočnost Evrope, njena sreča ali ne sreča, odvisna od notranjepolitičnih kriz v Italiji in Nemčiji. Obe državi sta si sedaj dali režima, ki sta proti vsaki logiki. To radi priznamo. Razlog pa je bil edino ta, ker hočeta oba naroda dobiti možnost, ki jo imata že Anglija in Francija, da svobodno izrazita svoje mnenje in svojo željo. Če bi tudi sedanja režima v Italiji in Nemčiji padla, bi se na stvari nič ne spremenilo. Prišli bihodo drugi, ravno tako neločljivi, umetnostni, protizakoniti, za zapadnoevropske možgane nedostopni, ki pa bodo zopet le izraz notranje nevolje naroda, ki se nahaja v opoziciji proti svobodnemu in bogatemu zapadu in ki si želi, naj bo s kakršnimikoli sredstvi, priboriti leto svobodo in isto blagostanje.

Da se odloži debata o sporu med Italijo in Abesinijo in

da svet ZN ponavlja in odobrava vse svoje dosedanje sklepe, ki jih je Zveza narodov sklenila in izdala po izbruhu sovražnosti med Italijo in Abesinijo dne 3. oktobra 1935.

Svet tudi pravi v resoluciji, da se mora dovoliti članom ZN, da se prouči položaj posebno zaradi težkega koraka, ki ga je storila Italija. Zato bo Svet dne 15. junija nadaljeval svojo razpravo. Nič se ni zgodilo takega, da bi članice ZN morale spremeniti svoje dosedanje sklepe.

Čile ukine sankcije

Ko je bila prečitana ta resolucija, je bila časnikiem razdeljena vsebina pisma, ki ga je tajništvu ZN dostavil zastopnik republike Čile. V imenu svoje vlade pravi ta zastopnik, da je njegova vlada prepričana, da se je vojna v Vzhodni Afriki končala in da bo zato čilska vlada ustavila gospodarske in druge sankcije proti Italiji.

Popoldne so krožili sledeči komentariji o odločitvi vlade v Rimu. Po vestih iz Rima je bilo tudi tam presenečenje veliko, ko se je izvedelo, da je Mussolini odpoklical italijansko delegacijo iz Že-

Sankcije ostanejo...

Rim, 12. maja. b. Italijanska vlada je uvidela, da mora računati še tudi vnaprej s sankcijami, ki bodo bržkone še nekaj časa ostale v veljavi. Čeprav je Italija pr priprana, da se sankcije ne bodo mogle dolgo obdržati, pa je vlada vseeno storila potrebne protiukrepe, zlasti glede izkoriščanja Abesinije.

Ker se niso uresničile italijanske želje, da bi se predvsem ukinile finančne sankcije in ker se je hotela Italija takoj po vojni obrniti na Anglijo in Francijo za večje posojilo, da bi lahko uspešno izkoriščala zasedeno področje, se je sedaj Mussolini obrnil na industrijske, bančne in finančne korporacije, da mu takoj preskrbijo podatke o finančnih silah Italije in izdelajo načrt za izkoriščanje Abesinije, pri čemur bodo imele italijanske korporacije največjo korist. Pričakuje se torej, da bodo te korporacije v kratkem zbrale vse potrebne podatke in izdelale podroben načrt za gospodarsko izkoriščanje zavzetega področja v Vzhodni Afriki.

Mussolinija predvsem zanima, kakšne kapitale lahko še zbere Italija in v kakšni meri bi se dali uporabiti v Abesiniji brez sodelovanja inozemstva, ki se bržkone trenutno še ne bo angažiralo v zasedeni Abesiniji. Nadaljne zadržanje Italije, oziroma njenega šefa Mussolinija v mednarodni politiki bo torej odvisno predvsem od izida zahtevanih podatkov.

Če bi se pokazalo, da Italija ni dovolj močna,

Sv. oče proti komunizmu

„Mnogi so, ki ga usled brezbriznosti podpirajo“

Vatikansko mesto, 12. majnika. TG. Sv. oče je sprejel večjo skupino madžarskih romarjev ter pri tej priložnosti imel daljši nagovor, v katerem jih je predvsem svaril pred komunistično nevarnostjo. Med drugim je sveti oče dejal:

Res je, da je še danes kakor od nekdaj bil samo en skupen nasprotnik, ki ogroža vse in vsakega, od človeške družbe do države in do družinskega sveta, to je komunizem. Povsod se skuša vtihotapiti. Na žalost je mnogo ljudi, ki se pustijo od njega do takšne mere varati, da skupne nevarnosti ne vidijo več in jo s svojo brezbriznostjo in malomarnostjo celo podpirajo. Ko vidimo, koliko jih je na svetu, ki so za to velikansko nevarnost popolnoma slepi, ko opažamo, da oni, ki bi se morali združiti, da bi skupno branili vero in sploh kulturo, svoje dolžno-

neve. Toda ta korak se utemeljuje s temi razlogi:

1. Mussolini je pričakoval, da bo ZN ukinila sankcije proti Italiji in priznala ustanovitev italijanskega cesarstva v Abesiniji;

2. Mussolini je zahteval, da se Italija vrne v Ženevo kot popolnoma enakopravna velesila, ki se nima pred Ženevo v ničemer zagovarjati.

Ker pa se to ni zgodilo, se je morala Italija umakniti iz Ženeve, prav tako pa se hoče Italija izločiti iz vse evropske politike in tudi poslej ne bo več sodelovala pri urejanju evropskih vprašanj in evropskega ravnotežja.

Neutralne države ne zaupajo ZN

Neutralne države so danes ves dopoldan imele posvetovalna pod predsedstvom danskega zunanjega ministra Muncka. Te države najbolj pazljivo zasledujejo razvoj dogodkov zaradi Abesinije in prav te države kot male države, ki so zmeraj lahko žrtev sličnih dogodkov, kakor je to bila Abesinija, najbolj odločno podpirajo angleško stališče integralne zvestobe paktu Zveze narodov. Te države so sklenile, da se bodo dva dni pred junijskim sestankom sestale in razpravljale o sporu med Italijo in Abesinijo, v kolikor se nanaša na Zvezo narodov.

da bi se finančno angažirala v Abesiniji in da njene finance tudi doma ne zadostujejo za pravilni gospodarski razvoj, potem je pač pričakovati popuščanje s strani Italije, pa tudi če bi bilo to popuščanje samo formalno.

Demobilizacija dveh letnikov

Rim, 12. maja. b. Pozno snoči je objavila italijanska vlada ukaz, s katerim se odpusčata vojaška letnika 1911 in 1913, ki sta bila poklicana pod orožje za službovanje v Vzhodni Afriki. Zaradi končane vojne pa smatra italijansko vojni ministrstvo, da omenjena letnika nista več potrebna ter jih radi tega odpusča. Ta sklep italijanske vlade v merodajnih političnih krogih tolmačijo tako, da Mussolini predvideva, da Mussolini ne pričakuje v Evropi poostrejšega položaja zaradi aneksije Abesinije po Italiji.

Po vestih iz Addis Abebe namerava maršal Badoglio v najkrajšem času vrniti del italijanske afriške armade v domovino. Predvsem bo poslal v domovino alpeko divizijo »Pusteria«, ki je izvršila največjo in najtežjo nalogo v strahovitih borbah za goro Aradam in pa ob jezeru Ašangi, kjer se je Italijanom upiral negus s svojimi elitnimi gardnimi četami. Govori se, da se bo alpeka divizija vrnila na ladje že v kakšnih 10 dneh.

Otvoritev mednarodne razstave katol. tiska

Rim, 12. maja. c. Danes je sveti Oče slovesno otvoril katoliško razstavo tiska. Sv. Oče je prišel na razstavo obdan od mnogih kardinalov. Na razstavi ga je pričakoval ves diplomatski zbor in pa zastopniki malteškega reda.

Sv. Oče je imel kratek otvoritveni nagovor, v katerem je rekel, da je vesel, da se je lahko katoliški tisk 45 narodov iz 53 držav udeležil te razstave. Zastopani nista samo Nemčija in Rusija. Ob zaključku svojega govora je sv. Oče opozoril na nevarnost, ki preti Evropi od strani komunizma.

Na razstavi je tudi zelo lep oddelek, v katerem je zastopan katoliški tisk slovenskega naroda.

Drobne vesti

Bukarešta, 12. maja. AA. Snoči je francoski maršal in častni jugoslovanski vojvoda Franchet d'Esperay predaval o blagopokojnem viteškem kralju Aleksandru I. Zedinitelju. Predavanje so prenašali tudi po radiju.

Washington, 12. maja. AA. Po zadnji uraeni statistiki se je število prebivalstva v USA povečalo v letih od 1930—1935 za pol milijona.

London, 12. maja. Angleška vlada meni predlagati, da naj se konferenca o Dardanelah vrši koncem junija v Montreuxu v Švici.

Bukarešta, 12. maja. AA. Rador poroča, da se danes sestane v Bukarešti turistična konferenca držav Male zveze. Gre za pozivljenje turističnega prometa med državami Male zveze.

Rim, 12. maja. AA. Havas poroča: Seja senata se bo vršila 16. maja. Na seji bo ratificiran dekret o aneksiji Abesinije.

Dunajska vremenska napoved: nobenih bistvenih izprememb, krajevne nevihte.

Ban dr. Natlačen v konjiškem okraju

Slovenske Konjice, 12. maja.

Konjiški okraj je eden izmed onih, ki je bil v letih preganjanja izpostavljen najhujšemu terorju od strani krivičnih predstavnikov oblasti in krivične stranke. Zato je prebivalstvo tega okraja, ki je v najhujših časih diktature ostalo do skrajnosti zvesto voditelju dr. Antonu Koroku, z velikim veseljem in radostjo sprejelo pravičnega predstavnika državne oblasti v Sloveniji, ljudskega bana dr. Marka Natlačenca.

Že v ranem jutru so oznanili veseli obisk gromki strelci možnarjev s Konjiške gore. Okoli 7 se je izpred katoliškega društvenega doma napotilo g. banu nasproti veliko število fantov kolesarjev. Prvi pozdrav pa je bil banu prirejen v Stranicih. Pod lepim slavalokom, ki so ga vrli fantje in moške postavili, je g. bana pozdravil okrajni načelnik g. Matija Malešič, za njim v imenu okrajne organizacije g. dr. Macarol, nato član banovinskega sveta g. Janez Selih ter zastopnik v naši prosvetni organizaciji včlanjenih fantov Franc Slatnik. Zlasti zadnji pozdrav je vidno razveselil g. bana, saj se je zavedal, da ga pozdravlja cvet konjiškega okraja.

V spremstvu fantov kolesarjev, ki so malone iz vsega okraja prišli pozdraviti najvišjega predstavnika državne oblasti v Sloveniji, se je g. ban odpeljal v Stranice, kjer ga je pred šolo pričakovala velika množica vaščanov in šolski otroci. V imenu faranov ga je tu pozdravil domači g. župnik Zolner in mu izrekel iskreno dobrodošlico. Deklica pa mu je v znak spoštovanja izročila krasen šopek rdečih nageljvov.

G. ban se je za lep sprejem vsem prav iskreno in prijateljsko zahvalil, zlasti pa je šolski mladini polagal na srce, kako naj ostane zvesta svojemu Bogu, narodu, državi in kralju. G. ban si je nato ogledal šolo in obljubil vso svojo pomoč pri pripravi na novo šolo.

Tretji sprejem je bil gosp. banu pripravljen v Prečah. Pod slavalokom ga je najprej pozdravil župnik gosp. Alojzij Pesjak in se mu zahvalil za obisk v imenu cerkve in faranov. Tu je gosp. bana pozdravila velika množica ljudstva in šolska mladina, v katere imenu sta mu dve deklici v pozdrav izročili šopek domačega cvetja. Dobrodošlico so izrekli tudi župan dr. Kračun, šolski upravitelj in zastopnik občanov.

Gosp. ban se je v lepih besedah iskreno zahvalil za lep sprejem in spodbujal ljudstvo, naj v teh težkih razmerah ne obupa, marveč naj vse svoje

sile v upanju na zboljšanje razmer posveti za napredek, sam pa je obljubil, da bo po svoji možnosti in vesti za dobro banovine in konjiškega okraja posvetil vse svoje sile.

Nad vse lep in veličasten sprejem pa je bil gosp. banu prirejen v Slovenskih Konjicah, kjer so ga pričakovali pred mogočnim slavalokom, ki so ga napravili fantje pod vodstvom navdušenega prosvetnega delavca Viktorja Kranjca, zastopniki občine, gospodarskih organizacij in katoliškega prosvetnega društva. Pri sprejemu je bila tudi pestra skupina narodnih noš ter farna godba, zastopniki gasilstva iz vsega okraja, šolska mladina, močno zastopstvo krščanskih konjiških mater in množica zavednega slovenskega katoliškega ljudstva.

Kot prvi je pozdravil gosp. bana konjiški arhidijakon gosp. Franc Tovornik, ki je dal izraza veselju vsega okraja nad obiskom gosp. bana. V gosp. banu je poveljeval moža, ki je iz sil, danih mu po krščanskem svetovnem nazoru, vedno dajal in bo dajal vse za dobro svojega naroda, države in kralja. Poudaril je, da je lepa bodočnost slovenskega naroda zagotovljena le v okviru jugoslovanske države in je gosp. bana zagotavljal o takem prepričanju prebivalstva konjiškega okraja.

Za arhidijakonom je pozdravil dr. Natlačenca rod najmlajših po učencu 5. razreda deske šole Aleksandru Fritzu. Šopek živoredečih nageljvov mu je izročila mala Logarjeva Tatjana. Za tem je izrekel pozdravne besede član banovinskega sveta gosp. Janez Selih in očrtal vse gospodarske potrebe tega okraja. Kot domačin in poslanec tega okraja je pozdravil gosp. bana še gosp. Gajšek. Vsem govornikom se je gosp. ban zahvalil in izjavil:

«Iskreno se zahvaljujem za lep sprejem. Zavedam se, da pozdrav in sprejem ni namenjen toliko moji osebi, marveč oblasti, ki jo predstavljam. Ob tej priliki želim, da bi ostali zvesti svoji slovenski zemlji, kateri so ostali zvesti tudi vaši očetje in dedje, ki so doživeli še težje čase, kakor jih doživljate vi danes, pa kljub temu niso obupali, temveč so z vztrajnim delom pripravili sebi in svojim potomcem lepšo bodočnost. Zavedajte se, da živite na sveti slovenski zemlji, ki ji moramo ostati zvesti in jo moramo s svojim delom in s svojo zvestobo ohraniti sebi in svojim znancem. Bodimo složni! Naj nas zavest družinske skupnosti nagiba in vodi k delu in ljubezni do naše zemlje in slovenske ter jugoslovanske družine! Bodimo zvesti Bogu, narodu, državi in kralju!»

Ob prvi obletnici smrti Pilsudskega

Ljubljana, 12. maja.

Včeraj se je vršila spominska seja Društva prijateljev poljskega naroda, na kateri se je društvo spomnilo prve obletnice smrti ustanovitelja poljske države in prvega maršala Jožefa Pilsudskega. Po otvoritvi seje, ki jo je vodil predsednik dr. Mole, je častni konzul Poljske republike dr. Stelč spregovoril o pokojnem državniku spominski govor. Očrtal je njegovo življenje, njegovo borbo za poljsko samostojnost ter poudaril, da njegov lik prehaja že v legendo, v kateri mu je zagotovljena nesmrtnost. Najzanimivejše pa je bilo, ko je gospod konzul podčrtal misli največjih poljskih pesnikov, ki so že v času romantike prerokovali vstajenje Poljske (Mickiewicz, Slowacki, Lenartowicz, Wyspianski) ter sanjali o tistem, ki bo vzpostavil stari sijaj in svobodo Poljske. Vse mesianistične težnje so se realizirale v Pilsudskem, ki je bil sicer povsem različen kova, ter je največja zanimivost v tem ta, da je Mickiewicz leta 1823 v »Dziadach« po ustih duhovnika Petra izpovedal čudno uganko, da je »njegovo ime 44«. Mickiewicz sam ni pozneje mogel razložiti, zakaj je vzel prav to število, s katerim se je pečalo dozdaj že toliko književnih zgodovinarjev. Toda — prav 44 let po tej prerokbi se je rodil Pilsudski (1867), ki je uresničil sanje največjih poljskih duhov. Tako se okrog

Pilsudskega že spleta pesniška legenda, v kateri bo živel večno.

Danes se je društvo udeležilo sv. maše zadušnice v cerkvi sv. Jožefa.

Tako se je Ljubljana na intimen način poklonila spomenu velikega državnika, ustanovitelja in voditelja sosednega velikega slovanskega naroda.

Išias

in bolečine
v členih lahko
ozdravite v termal-
nem kopališču

LIPIK

Lepa slovesnost v Stični

Nj. Vel. kralj Peter II. hrstni bo ter devetemu sinu

Na sliki vidimo očeta in mater, med njima sedi kraljev zastopnik polkovnik Lukanc, poleg matere pa okrajni načelnik dr. Hacin. Zadaj stojita g. opat dr. Kostelec in župnik g. Bolcar, med njima pa botrica Plankarjeva mama, ki je botrovala tudi vsem ostalim bratcem, ki jih vidimo tu na sliki.

Foto: Erjavec, Stična.

Preteklo nedeljo so imeli v Stični zelo redko slovesnost. Krstili so devetega Petrečevega sina iz Dobrave (prav za prav desetega, kakaj prvi sin je kmalu po rojstvu umrl). Za botra je bil po svojem zastopniku Nj. Vel. kralj Peter II. S popoldanskim vlakom se je pripeljal kraljev zastopnik gosp. polkovnik Lukanc v spremstvu okrajnega načelnika dr. Hacin iz Litije. Na kolodvoru je kraljevega zastopnika pozdravil stiški opat gosp. dr. Kostelec. Pred stiško cerkvijo se je zbralo do 2000 ljudi, gasilske čete iz Stične, Višnje gore, Krke, St. Vida in Metnaja so napravila špalir; drugi špalir pa je tvorila šolska mladina s učiteljstvom. Okrajni načelnik dr. Hacin je orisal, kako velikega pomena in kako velika naklonjenost je od strani kraljeve hiše za vso okolico ta slovesnost. Svoj govor je zaključil z zahvalo kraljevi hiši za tako veliko naklonjenost. Gosp. župnik p. Bolcar je v lepem govoru opisal pomen sv. krsta. Nato so pozdravili kraljevega odposlanca zastopnik gasilcev, zastopnik Prosvetnega društva in župan stiške občine. Krasen šopek belih nageljnov je v imenu šolske mla-

dine poklonila g. polkovniku učenka Anica Hrast. Nato se je pričel na prostem krstni obred. Otrok je bil krščen na ime Peter. Po krstu se je vsa množica podala v cerkev. V treh avtomobilih so se nato odpeljali na dom novorojenčka v Dobravo. Pred domačo hišo, ki je bila lepo okrašena, je čakalo osem bratov. V hiši je bila pripravljena mala zakuska, med katero je gosp. opat prosil gosp. polkovnika, naj se večkrat oglasi v Stični, da bo sam videl, kako bo rastle mali Peterček.

Pri odebelelosti

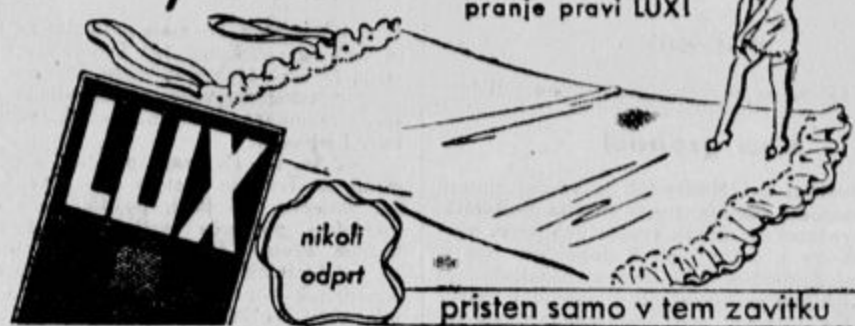
stalna uporaba naravne

Franz-Josefove

grenke vode uspešno draži delovanje črev.

Reg. po min. soc. pol. in nar. zdr. 8-br. 13485, 26. V. 35.

Fino perilo

bo vedno brezhibno, če vzameš za pranje pravi LUX!

nikoli odprt

pristen samo v tem zavrtku

Za življenjski obstoj rudarjev

Na nedeljski seji banovinskega odbora JRZ so zastopniki cele Slovenije s svojim voditeljem na čelu izrekli svoje simpatije rudarjem, ki se borijo za svoj obstanek, in naročili vodstvu, da se ukrene, da se zagotovi rudarskim družinam človeka vredno življenje. Skode in krivice ne občutijo samo Trbovlje, Zagorje, Kočevje, Velenje itd., ampak vsa Slovenija trpi zaradi tega v gospodarskem, socialnem in političnem oziru. — Naši rudniki na pr. delajo maja le 10 dni. Točno preračunano ne bo znešla 1. junija plača toliko, da bi prišlo na osebo v rudarski družini niti en dinar na dan za hrano.

Medtem pa v bosenskih in južno-srbskih rudnikih delajo vse dni in še z nadurami, da pridejo do 40 šihov — delavnikov na mesec. Oni rudniki so polno — 100% — zaposleni, pri nas še na polovico ne. Železnica je jemala pred 6 leti iz slovenskih rudnikov 90.000 ton mesečno, a zadnje leto še samo 32.400 ton. Za tekoče leto je načrt »strokovnjakov« v železniškem ministrstvu, da se na celoti odjem, ozir. poraba premoga povzra za približno mesečno 6000 ton, a pri tem bi se našim rudnikom nič ne povečalo, ampak še vzelo okoli 600 ton.

Ker našega premoga železnica ne jemlje, ga zato uvaža iz rudnikov moravske in drinske banovine. Da se to državi ne izplača, je gotovo, saj če privatnik pošlje tja dol premoga, plača za prevoz 160 Din za tono, in če ga od tam doli k nam vozi, ne pride tudi državi ne zastoj, ampak jo stane ravno toliko. Medtem pa prodaja na pr. TPD železnici premog po 135—140 Din za tono. Tudi

je mogoče premog iz južnih krajev rabiti za naš stroje le, če je pomešan med naš premog, samega sploh ne. Zakaj pa potem ne jemljejo našega premoga? Dolgo časa so strokovnjaki v Belgradu namigavali, da so tu odločilni državno brambni oziri. Slovenija pa je obmejna pokrajina. Ko se je pred desetimi dnevi delavsko zastopstvo zaradi tega oglasilo pri vojnem ministru, je gospod Marič odločno zanikal to trditve in rekel: država rabi ob meji zadovoljno ljudstvo — to je najbolj gotova obramba.

Zeleti je, da bi to edino zdravo in pravilno stališče g. vojnega ministra zmagovalo. Zal, da se nekaj odločilnih gospodov pri železnici ne more povspeti do tega stališča. S propadanjem našega rudarstva pada njegovo nekdanje vzorno socialno varovanje, Bratovske skladišče, ki so pa danes že na robu propada z redukcijami, ki grozijo. Če ne dobijo naši rudniki vsaj odjema, ki so ga imeli pred enim letom, pa bi bilo sploh vse socialno varovanje uničeno. S tem bi naraslo siromaštvo in brezposelnost, ki je že dosedaj silna nadloga za banovino in vse občine in tudi državo. Vse pa bo rešeno, če dobijo slov. rudniki k sedanjemu odjemu še okrog 5000 ton mesečno, ki so jih zadnji čas izgubili. Približno toliko znesu tudi pošiljatev premoga, ki ga pošljejo železniciam »na severu« države povrh vsega, ne da bi naročile.

Upamo, da bo v Belgradu v prihodnjih odločilnih dneh zmagovalo stališče, ki je v prid Slovenije in cele države, je v prosep JRZ, ki se v rudarskih revirjih krepko razvija in je tudi edino socialno pravična.

Danes premiera!

Film poln lepote in razkošja!

LILIAN HARVEY

v novi, prikupni vlogi!

Noč v Monte Carlu

Kot dopolnilo: Klepura poje svoje najlepše pesmi!

Predstave ob 16, 19.15 in 21.15 ur!

Telefon 72-21

KINO UNION

Izreden dogodek

V nedeljo, dne 10. t. m. sta došla v župnijo Naklo pri Kranju ob istem času in iz istega kraja (gelo iz iste hiše) dva gospoda, katerih eden je sedaj župnik, drugi pa kaplan. Kakor ni menda župnije, ki bi bila doživela sprejem dveh dušnih pastirjev na en dan, tako je menda ne bi našli tudi nobene, ki bi dobila za župnika aktivnega kanonika, za kaplana pa aktivnega rektorja kake samostanske cerkve. Oba dušna pastirja sta bila v ravno istem kraju, odnosno v najbližji sosesčini pri enem in istem župniku skozi večjo dobo let kot kaplana. Ko pa pravimo, da sta prišla gospoda z visokih mest na podeželsko laro, pa moramo povedati, da to ni kaka degradacija, ampak prav narobe, da sta namreč oba gg. prišla po želji školovi, kot priznana izborna dušna pastirja ter delavca na vseh področjih kulture in znanosti, saj je Naklo kraj, ki so iz njega središča izšli odlični možje. Se danes lahko naštejemo kakih 20 inteligentov, a med umrlimi naklanskimi rojaki najdete poleg kanonikov tudi šole (tržaško-koperski škof dr. Jernej Legat) in tudi sloveči zdravniki na ruskem carskem dvoru Carbonarius (Voglar) je v Naklem doma. V župniji biva že nad 40 let prelat župan Tomo, brezniški rojak. Tudi sedanjí rod študira, tako da živi v mali naklanski župniji kakih 20 študentov in študentkin. Če je brezica na Gor. na prvem mestu, kar se tiče števila inteligentov, ki so tam doma, potem bo Naklo kar kmalu za njo. Z ozirom na to menimo, da je popolnoma v skladu, če sta prišla v Naklo kot dušna pastirja: za župnika stolni kanonik Simenc Josip, za kaplana pa rektor uršulinske cerkve in katehet pri uršulinkah v Škofji Loki Pogačnik Josip. Da so Naklanci tega veseli in da razumejo to dvojno odlikovanje, je pokazala župnija v nedeljo, ko je sprejela oba nova gospoda. Ta sprejem je pa obenem pokazal, kako globoko je še v župljanih župniji Naklo zasidrano spoštovanje do duhovnikov in kako živa je med njimi verska zavest.

Stirinajst dni se je župnija Naklo pripravljala na prihod dveh novih župnih pastirjev. V nedeljo pa je veselje priklopilo do vrha, kar je bilo opaziti v radostnem valovanju cele župnije, ki se je takoj v prvih popoldanskih urah začela zgrinjati v vasi Naklo, ki je bila odeta s cerkvijo vred v najlepšo praznično obleko. Kolesarji na lepo okrašenih kolesih (vsako kolo zase je bila državna ali cerkvena zastava), konjeniki na konjih so po vasi gori in doli preizkušali svoje konje in svojo jahalno sposobnost, do zadnjega vsi oblečeni v narodne noše, a na elegantnih vozičkih-zapravljikih so se iz enega konca župnije do drugega prevažale župljanke in župljani v narodnih nošah, toliko časa, dokler ni prišlo znamenje za odhod nasproti novima gospodom. V bližini Kranja so jih pričakali in jih sprejeli v župnijo. Slovesnost je zelo povzdignila tržaška godba, ki je spremljala dolečle skozi vas. Po pozdravih (trajali so pol ure) je ljudstvo napravilo špalir, da sta nova dva gospoda v spremstvu kanonika stolnega kapitlja, škofjeloškega rojaka Sušnika in v spremstvu častnega kanonika dekana Mraka, univerzitetnega prof. dr. Fabijana, kranskoga dekana Škrbca in drugih duhovnikov (vseh skupaj jih je bilo 17) odšla v cerkev. Ni majhna naklanska cerkev, toda v nedeljo bi morala biti tako velika, da bi sprejela vase vsaj kakih 5000 ljudi, če bi hoteli biti vsi v cerkvi. Kranjski gosp. dekan Škrbec je imel slavnostni govor.

Župnija Naklo želi, da bi g. kanonik dolgo ostal med njimi kot župnik ter da bi bil kar najbolj zdrav. Kanonik Simenc, ki je tudi sourednik »Bogoljuba« ter priznani predavatelj o težkih problemih (okultizem in drugo) in izborni poznavalec tujih jezikov (v Škofji Loki je imel zelo obiskan francoski krožek) je človek, ki se zna uveljaviti s svojo globoko uvidenostjo. Ni čuda tedaj, da so ga tudi v Škofji Loki, kjer je bil na težkem mestu, imeli tako radi. Gojenke trdijo, da noben oče ne bi

mogel svojim otrokom tako modrih naukov dajati, kot jih je on dajal njim.

Kaplan Pogačnik pa bo v Naklem našel hvalnega dela v šoli in drugod. Škofja Loka je za obema gospodoma žalovala, Naklo se pa veseli. Mi jima pa želimo obilo blagoslova božjega pri njunem težkem in vsestranskem delu!

Jurčičev brat umrl

Na Muljavi pri Stični je umrl v 90. letu starosti Anton Jurčič, brat našega pisatelja Josipa Jurčiča.

Rodovina Jurčič izvirja iz zaseja Jablane od Kriza pri Kostanjevici. Marko Jurčič, oče Antona in pisatelja Josipa, je služil za kočijaža pri sodniku v Stični. Seznanil se je s Paizberjevo Mico na Muljavi in v tem zakonu so bili trije otroci: Marija, Josip in Anton. Josipa so dali v šole, Anton je zagospodaril na domu. Sedaj je zapustil tudi on to ozko dolino. Zapušča sina, ki ekromno preživlja svojo številno družino. Pokojniku naj sveti večna luč!

V mlaki utonila

Maribor, 12. maja.

V Reki pri Hočah se je zgodila tragična smrtna nesreča. Ko so pokopavali v Hočah posestnika Antona Podkrižnika, je hotelo na pogreb veliko ljudi iz Reke. Med njimi se je odpravila k pogrebu tudi 25-letna posestniška hči M. Čurč. Dekle je bilo božjastno, kar ji je postalo usodno. Ko je šla proti vasi preko plitve luže, čez katero je bila vržena deska, jo je nenadoma vrgla božjast ter je padla v mlako tako, da je obležala z obrazom v plitvi vodi. Ker ni bilo v tem trenutku v bližini nikogar, je revica utonila v mlaki, ki je bila jedva ped globoka. Čez nekaj časa so prišli mimo sosede, ki so jo našli v vodi, bila pa je že vsaka pomoč zastoj.

Strašna nesreča v Pekrah

Maribor, 12. maja.

Danes popoldne se je zgodila v Pekrah strašna nesreča. Pri veleposelniku zaposleni viničar Brunško je nakosil na travniku sveže trave ter jo peljal domov. Na vozu je sedela njegova 14-letna hčerka Marija ter držala v rokah koso. Na enkrat pa se je voz zaradi ovire na poti prevrnil in dekletce je padlo z voza tako nesrečno, da se je nasadilo na koso. Ostrina kose se ji je zarila na zadnjem spodnjem telesu in hrbet ter prišla poupremi na trebuhu ven. Z veliko težavo so izvele koso iz telesa in telefonično obvestili mariborske reševalce, ki so umirajočega otroka prepeljali takoj v bolnišnico. Dvomijo pa, da bi nesrečno dekletce ostalo pri življenju, ker je zaradi velikanske rane izgubilo preveč krvi in je tudi sama rana smrtno nevarna.

Sklepi gospodarskih zbornic

Konfana je konferenca gospodarskih zbornic iz vse države, ki je bila te dni v Novem Sadu. Na konferenci so bile sprejete obsežne resolucije, iz katerih posnemamo le glavne točke:

Ker kaže, da bomo leto imeli dobro letino, imeli bomo tudi presežek za izvoz. Zbornice so mnenja, da je prepustiti formiranje cen svobodnemu povpraševanju in ponudbi. Potrošnje pšenice in moke bi na vsak način povečale nižje železniške prevoznine. Takoj je treba začeti pogajanja z državami, ki so dajale doslej preferencialne, in skušati povečati te ugodnosti. Priznavajoč potrebo sodelovanja Prizada pri izvozu v države, s katerimi imamo preferencialne pogodbe, je konferenca mnenja, da se zasebni legitimni žitni trgovini v polnem obsegu omogoči sodelovanje pri izvozu žitaric in pšenice. Posebno pa je važno, da se prepreči vse devizne težave in da se izvoznikom zagotovi polna tečajna protivrednost za izvoženo blago. Narodna banka in pooblašeni državni denarni zavodi pa naj podpro financiranje izvoza s sezonskimi in lombardskimi krediti.

IZVOZ MOKE

V svrhu pospeševanja izvoza moke, ki je padel na minimum, je potrebno, da se zagotove večji preferencialni kontingenti tudi za izvoz moke. Nadalje naj se osvobodijo v vsakem primeru plačila davka na poslovni promet ves promet žitaric, namenjenih izvozu, med trgovci-izvozniki in Prizadom.

IZVOZ KRME

Ker v državi ni pričakovati več pomanjkanja krme, naj kr. vlada razveljavi sklep z dne 12. septembra 1935 o začasnih prepovedi izvoza krmil.

IZVOZ SADJA

Da se pospeši izvoz sadja, priporoča konferenca izpremenitev pravilnika o kontroli sadnega izvoza z dne 3. junija 1931 v tem smislu, da se morejo z izvozom sadja baviti samo one tvrdke, ki se stalno bavijo z izvozom in katerim iz trgovina s sadjem glavni posel. Osrednja komisija sme dati pravico za izvoz sadja samo onim osebam, ki predložijo potrdilo pristojne zbornice. Edino to bo dvignilo kakovost našega izvoženega sadja. Za izvajanje najstrožje kontrole naj se dajo na razpolago tudi primerna finančna sredstva. Z ozirom na ugodno letino češpelj, naj se doseže povečanje izvoznega kontingenta za češpelje v Nemčiji za najmanj 100 vagonov, nadalje pa čim večje kontingente za izvoz v Avstrijo, Češkoslovaško in Poljsko.

IZVOZ VINA

Konferenca prosi vlado, naj doseže za naša vina preference pri sosednjih državah. Izvoznikom naj se dovoli slajenje vin z alkoholom po predpisih uvoznih držav in po cenah svetovne paritete. Tudi izvoz vina je prepustiti samo tvrdkam, ki morejo s svojimi izkušnjami doseči dobre uspehe in ohraniti dober uspeh naših vin.

PREHRANA PASIVNIH KRAJEV

Glede tega je konferenca mnenja, da se naj po možnosti opusti razdeljevanje živil v naravi in da se forsira izvajanje javnih del. Dokler se to ne izvede, naj se akcija za prehrano pasivnih krajev postavi pod čim večjo kontrolo javnosti, da bi se preprečilo sedanje številne zlorabe. V banovinskih in okrajnih odborih za te poble bi morali biti tudi zastopniki trgovaških združenj. Potrebna živila naj se nabavljajo na licitaciji, v svrhu kontrole pa je treba objaviti imena oseb in ustanov, katerim so bile dane ugodnostne vozovnice.

UREDBA O OSKRBOVANJU INDUSTRIJ Z DOMACIMI KMETIJSKIMI SUROVINAMI.

Zbornica odklanja načrt, ki da je bil izdelan na hitro roko, ker se boje, da bi se radi tega podražile surovine. Konferenca pa pozdravlja namero vlade, da podpre v izvoznih središčih in morakih pristaniščih zgraditev silosov in elevatorjev.

ZBORNICE O MINIMALNIH MEZDAH

Konferenca je sklenila: Zeleti in potrebno je, da se dela za dvig kulturnega in socialnega nivoja delavstva s tem, da se mu daje za njegovo delo primerna odškodnina, ki je zadostna za spodobno življenje. Zaradi velike brezposelnosti je potrebno,

Pri slabem teku, zapeki v črevih.

poživi čaša naravne

Franz-Josefove

grenke vode pokvarjeno prebavo in čisti črevesni kanal.

Reg. po min. voe. pol. in nar. zdr. S-br. 15183, 25. V. 35.

Kulturni obzornik

II. mednarodna razstava fotografiske umetnosti v Ljubljani

2. maja 1936 je bila otvorjena v Jakopičevem paviljonu v Ljubljani II. mednarodna razstava umetniške fotografije. Organiziral jo je ljubljanski fotoklub pod pokroviteljstvom predsednika ljubljanske mestne občine dr. Jura Adlesiča. Prijavilo se je 28 dežel po 377 avtorjih s 1451 slikami. Žirija je odklonila 175 avtorjev in izbrala 327 del 202 avtorjev iz 26 dežel. Ker so zastopana na razstavi imena fotografiskih umetnikov svetovnega slovesa, so privedli tudi popolnoma dosegli svoj namen: da prikažejo našemu občinstvu, in še posebej našim fotomaterjem, čim popolnejši in nazornejši pregled mednarodne fotografske umetnosti.

Ko govorimo o fotografski umetnosti, mislimo predvsem na umetniško plat fotografije; pozabiti pa ne smemo pri tem, da je njen postanek zvezan z določenim okoljem, etnografskimi posebnostmi pokrajine. Prav v tem pogledu pa je zadnja leta opaziti v fotografski umetnosti skoraj pri vseh narodih občuten in škodljiv padec in mednarodno šablono. Že površen pregled razstavljenih slik nas prepriča o tem dejstvu, tem bolj, ker učinkujejo avtorji iz nekaterih držav, ki niso padli v to mario in so si celo hoteli ustvariti svoj stil in svoj način izražanja, vse bolj enotno in značilno. Vzemimo samo Madžare, Kitajce, Japonce, ali pa v Ameriki živeče Japonce, ki so bili na prvi internacionalni po svojih motivih celo bolj japonski kot oni v domovini živeči, deloma tudi Čehe in Indijce.

Seveda ni s tem rečeno, da je anovanje v fotografski umetnosti po kvaliteti radi tega v splošnem padlo — saj nadomešča ta izpadek po večini prav učinkovito močna osebnost (dr. Thorek, Milčević in drugi). Obrniti sem samo hotel

da se z vsemi razpoložljivimi sredstvi podpira omogočenje novih zaslužkov v državi.

Izdelani prednačrti uredbe gre po svoji obliki in vsebini mnogo dalje ko najmodernejša zakonodaja v najbolj naprednih industrijskih ter gospodarsko visoko razvitih državah. Dočim se večina držav zadovoljuje z določbami glede tvorniškega dela, razširja novi načrt veljavnost določil ob obveznem sklepanju kolektivnih pogodb ne samo na vse industrijske panoge, temveč tudi na trgovino, obrt, bankarstvo in promet ter na kmečko delavstvo.

Načrt prepušča predvidenim komisijam popolnoma proste roke, kar pomeni po mnenju zbornice pomanjkanje vsakega jamstva za objektivno postopanje, ki je potrebno v interesu obeh strani. Konferenca je mnenja, da je načrt uredbe v sedanjih obliki in obsegu za našo državo prozgoden.

VPRAŠANJE SANKCIJ

Konferenca prosi vlado, da se ukinejo sankcije proti Italiji, ker so občutno prizadele domače gospodarstvo in morsko brodarstvo, razlogi za nadaljnja izvajanja sankcij pa so odpadli. V zvezi s tem je potrebno olajšati izplačilo naših terjatev v Italiji, da bi naši izvozniki čimprej prišli do svojega denarja.

KONTROLA UVOZA

Z ozirom na dosedanje odloke finančnega ministrstva o kontroli uvoza predlagajo zbornice, da se poleg določenega odbora za uvoz osnuje posvetovalni odbor, sestavljen iz zastopnikov gospodarskih zbornic, da se pravočasno odpravijo vse težave in dajo potrebna strokovna pojasnila za razne panoge gospodarstva.

PROTI KROŠNJARSTVU

Ilegalno krošnjarjenje je zavzelo v državi tak razmah, da ogroža tudi sam obstanek trgovcev in gostilničarjev, ki se nahajajo v zelo težkem gospodarskem položaju. To nevarno širjenje krošnjarjenja je posledica slabe in netočne porabe obstoječih zakonskih predpisov in nejasnega pravnega položaja krošnjarjev.

Zato zahteva konferenca, da se takoj izdajo pravilniki za izvrševanje VII. poglavja obrtnega zakona in da imajo pravne oblasti pred izdajo krošnjarjskih dovoljenj zahtevati mnenja pristojnih zbornic.

NOVELIZACIJA OBRITNEGA ZAKONA

Konferenca zahteva, da se načrt novele obrtnega zakona dostavi na proučevanje vsem zbornicam, potem pa da se vrši anketa s predstavniki zainteresiranih ministrstev, banskih uprav in zbornic.

VPRAŠANJE FENIKSA

Konferenca prosi vlado, da čimprej najde način, da se zagotove terjatve Fenikovih zavarovalnic. V ta namen naj se za zavarovancem možnost, da deponirajo prispele premije pri Drž. hip. banki. Onim zavarovancem pa, ki so pustili zaradi razmer plačevanje premij pri družbi, pa naj se omogoči naknadno plačilo zapadlih premij in s tem da se jim zavarujejo vse pravice. Vlado naprošajo, naj podvrže zavarovalništvu strogi državni kontroli.

Določbe o davku na poslovni promet glede rabatov naj se izpremenijo tako, da se rabati upoštevajo pri odmeri davka. Leto načelo naj velja tudi za bonifikacije, ki se odmerjajo letno po višini prometa. Ker v praksi finančne in carinske oblasti dovoljujejo upoštevanje skonta samo tedaj, če je odbit na računu, je zahteva zbornic, da se naj skonto upošteva tudi tedaj, če je naveden samo v odstotkih.

Zaradi zadnjega povišanja luksuznega davka je potrebna nujna revizija spiska luksuznih predmetov.

Znižati se mora prometni davek na moko ali pa sploh odpraviti. Tudi prometni davek na žito in drva naj se reformira.

TAKSE NA RAČUNE

Tu je bilo več sklepov, izmed katerih navajamo tegale: Novi predpisi o taksiranju računov so izdelani po popolnoma zastarelem vzorcu, ko še ni bilo pisanih strojev niti modernih raznoževalnih aparatov. Danes se štiri strani ene pole ne morejo tako izkoristiti, kot se je to dalo tedaj, ko so se fakture in računi pisali z roko. Zato je treba nove predpise o taksiranju računov prilagoditi moderni tehniki trgovskega prometa. Do izvedbe te reforme naj se blagovni seznam, ki so priložili fakturam, oproste takse. Na ta način bi se odpravila tudi krivica, ki je nastala radi razpisa finančnega ministrstva, da je treba pri računih, ki so na več polah, plačati takso za vsako polo po končnem znesku računa.

Naslednje resolucije se pečajo z banovinskimi trošarinami.

pozornost naših amaterjev na to dejstvo, ki so večinoma tudi padli v internacionalno šablono, da je brez razstavnega kataloga v roki nemogoče reči pri njihovih slikah: to so Jugoslavlani! In vendar prav fotografija po svojem bistvu naravnost izkazuje, da se fotografska umetnost vsaj v jakim meri, če že ne popolnoma, izživlja karakteristično po okolju fotomaterja-umetnika.

Nova stvarnost je v splošnem prebolena bolezen — brez zlih posledic in deloma z dobrim vplivom na graditev novih potov. Morda bo prav to dvignilo fotografijo do moderne umetnosti naše dobe. Nekaj slik iz struje nove stvarnosti visi na razstavi, so pa umerjene, tehnično brezhibne in kažejo mnogo smisla za lepoto.

Mehkorisec je bil do nedavnega velika moda in ga se danes uporablja zlasti Madžari, mnogo navdušenih prijateljev pa je našel tudi v Jugoslaviji. Zdi se, da ta moda pojema in da se pretiravanje usmerja v umerjenost, kajti izjemski Madžare in Jugoslavlani je razstavilo le neznatno število avtorjev z mehkorisec izdelane slike, in še te so večinoma portreti.

Prevladuje bromosrebrna tehnika, večkrat celo na svetlem papirju (Madžari), dočim Jugoslavlani svoje slike lakirajo. Eno kot drugo je za obiskovalce mučno radi neizogibnih odsefov, ki dopuščajo gledanje samo v gotovem kotu. Nekateri vidijo v tem stremenje, da se čim bolj poudari fotografski značaj slike, vendar se mi zdi, da je uporaba svetlega papirja in lakiranja bolj od pomoči mučnemu nedostatku skoraj vseh bromosrebrnih papirjev: upadlost slike in barve po osušitvi papirja, dočim priobli lakirana ali na svetel papir izgotovljena slika na svežosti. Američani delajo skoraj le v bromosrebrni tehniki ter so razstavili le bromosrebrne povečave, izjemski Alenius, ki razstavlja v fressonu. Prav ta avtor pa je imel na prvi internacionalni mnogo lepša dela v fressonu, ter je zbujal pozornost zlasti z razstavljenim, izredno težkim barvnim pretiskom. V tej tehniki je omeniti še Indijce, Angleže in Madžare, ki so vsi pravi mojstri v bromosrebrnih povečavah. Od vseh razstavljalcev je razstavilo samo 9 avtor-

ODOLO

Negujte zobovje z ODOLOVO
zobno pasto in ohranili boste
zdravo zobovje do visoke starosti.
ODOLOVA zobna pasta temeljito
osnaži zobe, ima prijeten okus,
osveži in poži.

Odolova zobna pasta
napravi zobe blesteče bele

BANOVINSKA TROŠARINA NA VINO

Ker se od letne produkcije vina in žganja 85% porabi v naši državi, pa še od tega komaj 25% v gostinskih obratih, 60% pa je davka prosto, je kongres mnenja, da se mora trošarina na vino in žganje odpraviti. Če pa to ne gre, potem naj se vsa produkcija vina in žganja zatrošarini, ker se vrši itak dovolj veliko tihotapstvo. Kontrola pa se mora izvajati smoteno ali z registriranjem produkcije ali pa z obvezno prijavo pri prodaji. Nadalje se morajo izenačiti trošarine na vino in žganje v vse državi in sicer za vino na 0.50 Din in žganje 5 Din. Na most naj se sploh ne pobira trošarina.

Končno je konferenca razpravljala še o avtorskih honorarjih ter predlagala odpoved bernske konvencije.

Zastopniki trgovstva pri županu. Na podlagi sklepa seje uprave ljubljanskega trgovskega združenja je v terek obiskala ljubljanskega župana dr. Adlesiča deputacija ljubljanskih trgovcev, katero je volil g. Soss, ter mu predložila svoje zahteve glede pobijanja krošnjarstva v Ljubljani ter glede revizije občinskih trošarin.

Trgovski kongres v Belgradu. Za trgovski kongres dne 16. in 17. maja v Belgradu je veliko zanimanje tudi med našim trgovstvom. Vsa trgovska združenja so že odredila delegate, ki jih bodo zastopali na kongresu. Skupno se računa, da se bo udeležilo kongresa v Belgradu okoli 100 trgovcev in Slovenije, kar je zelo lepa udeležba.

Borza

Dne 12. maja 1936.

Denar

V zasebnem klistingu je na ljubljanski borzi avstrijski šiling popustil na 9.13-9.23, na zagrebški borzi pa je narasel na 9.3150-9.2350, dočim je v Belgradu notiral 9.12-9.22. Grški boni so notirali v Zagrebu 30.0250-30.7250, v Belgradu 29.90-30.60. Angleški funt je notiral samo na ljubljanski borzi in to neizpremenjeno 249.20-250.80. Španska pezeta je notirala v Belgradu 6.85 denar. Nemški čeki so katastrofalno padli. V Ljubljani so notirali 12.70-12.90 za ultimo junija 12.75-12.95, v Zagrebu 12.65-12.85, za medio junija 12.40-12.60, v Belgradu pa so notirali 12.6-12.8.

Ljubljana. — Tečaj s primom.

Amsterdam, 100 hol. gold.	2978.15-2992.75
Berlin, 100 mark	1758.08-1769.95
Bruselj, 100 belg	746.32-751.39
Curih, 100 frankov	1424.22-1431.29
London, 1 funt	217.98-220.04
Newyork, 100 dolarjev	4365.35-4401.66
Pariz, 100 frankov	290.21-291.65
Praga, 100 kron	182.90-184.01

Promet na zagrebški borzi je znašal brez kompenzacij 445.061 Din.

Curih. Belgrad 7, Pariz. 20.3775, London 15.3525, Newyork 309.125, Bruselj 52.45, Milan 24.90, Madrid 42.225, Amsterdam 209.35, Berlin 124.70, Dunaj 56.35, Stockholm 79.15, Oslo 77.15, Kopenhagen 68.525, Praga 12.85, Atene 2.90, Carigrad 2.45, Bukarešta 2.50, Helsingfors 6.77, Buenos Aires 0.8525.

Vrednostni papirji

Ljubljana: 7% investicijsko posojilo 81 do 83, agrarji 48-50, vojna škoda promptna 367 do 369, begluške obveznice 66.50-67.50, 8% Blerovo posojilo 82-83, 7% Blerovo posojilo 72 do 73, 7% posojilo Drž. hip. banke 81 den.

Zagreb. Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 80.50 den., agrarji 48 den., vojna škoda promptna 357-358 (357.25, 358), begluške obveznice 63.50-64 (63.50), dalm. agrarji 68 den., 8% Blerovo posojilo 82-83, 7% Blerovo posojilo 72 den., 7% posojilo Drž. hip. banke 83-83.25 (82.50, 83.50). — Delnice: Priv. agrarna banka 216.50-218 (217), Trboveljska 125 den., lea 25 bl, Osj. slad. tov. 135-150.

Belgrad: Državni papirji: agrarji 48.50 den., vojna škoda promptna 368.50-369.50 (369.50, 368.90), begluške obveznice 68.25-69 (68.25, 68), 66.50-67 (66.50). 8% Blerovo posojilo 82.25 den., 7% Blerovo posojilo 73-73.50 (73.25, 73), 7% posojilo Drž. hip. banke 83 den., (83, 83.25), 7% stab. pos. 81 den. — Delnice: Narodna bank 6350 blago, Priv. agrarna banka 217-218.50.

Žitni trg

Novi Sad. Pšenica — ječnem neizpremenjeno. Rž ne notira. Oves bački, sremski in slavonski 130-122.50. Koruza bačka, sremska in banatska 99-100, bačka, ladja Donav in Begej 99 do 100. Vse ostalo neizpremenjeno. Tendence prijazne. Promet srednji.

Sombor. Koruza bačka in sremska, gar. kval. 100-102, bačka in sremska za junij 102 do 104. Vse ostalo neizpremenjeno. Tendence mirna. Promet 31 vagonov.

Živina

Mariborski žirinski sejem dne 12. maja. Na današnji žirinski sejem je bilo prignanih 5 konjev, 8 bikov, 123 volov, 356 krav; skupaj 303 komadov. Cene so bile sledeče: debeli voli 3.50 do 4.75 Din, poldebili voli 3.80 do 3.50 Din, plemenski voli 2.90-3.50 Din, bikji za klanje 2.80 do 3 Din, glavne krave debele 2.75 do 3.50 Din, plemenske krave 2.50 do 3 Din, krave klobasarije 1.75 do 2 Din, molzne krave 3 do 3.75 Din, breje krave 3.25 do 3.75 Din, mlada živina 3 do 4 Din, teleta 4.50 do 5.50 Din za kilogram žive teže. Prodanih je bilo 290 komadov. Mesne cene: volovsko meso prve vrste 8 do 10 Din, II. vrste 6 do 8 Din, meso od bikov, krav in telc 4 do 6 Din, telečje meso I. vrste 8 do 10 Din, II. vrste 5 do 6 Din. Svinjsko meso 8 do 12 Din.

likovanci več ne pokažejo na razstavah, s katerih so odnesli odlikovanja. To je že sistem, ki daje misliti. — Italija je zastopana po 3 avtorjih. Torinski klub, med čigar člani je nekaj umetnikov svetovnega slovesa (Baravalle, Bellavista, Andreis, Bertoglio in drugi), se je udeležil razstave žal le po članu dr. Peretti-Griva.

Jugoslavija je zastopana izredno močno, čeprav je bila tu žirija še najstrožja in je bilo tudi število maksimirano pri domačih na največ 2 slike po avtorju. Mnogo je med njimi del, ki vzdržijo še tako strogo kritiko in uspešno konkurirajo z najboljšimi inozemskimi razstavljalci. Pogrešam pa pri njih — kot sem že omenil — enotnost in značilnost, vsak učinkuje zase in vsakega bi lahko uvrstili prav tako med Angleže, Amerikance, kot med razstavljalce katerekoli države. Boljši od naših domačih so vsaj deloma v tem oziru Zagrebčani. Madžare sem že omenil — kot zanimivost naj posebej navedem Vadasovo sliko »Preplah«, ki je bila nagrajena v natečaju »Galerije« s 1000 Sfrs. Nagrada, ki je redka tudi v likovni umetnosti! Nemčija je zastopana šibko, Japonska po 4 avtorjih, Poljska s 1 (!) — in vendar bi si prav Poljake radi ogledali v močnejšem zastopstvu in v originalih, ne samo v reprodukcijah. U. S. A. so zastopane močno po številu in kvaliteti. Naj omenim zlasti Chicago Camera Club, čigar člani so poslali krasna dela, ki so visoko nad povprečnostjo drugih razstavljenih del. Sledi dolga vrsta drugih več ali manj znanih Amerikanov, dr. Koike, Fraprie, Alenius, Brownell, Lancot, Tuckermann, Slade, dr. Thorek (!) in Scheers John z dvino skupino »Protekcija«.

Težko stališče bo imela žirija, ko bo delila plakete.

Razstava je okusno, nevsiljivo in enotno aranžirana, kolikor je to v pretesnem paviljonu sploh mogoče. V Ljubljani je pomanjkanje primernih razstavnih prostorov vedno bolj pereče. — Vodič po razstavi je okusen, bogato ilustriran razstavljalni katalog. —

Pal

Neguš dal zažgati svojo prestolnico

Konec Addis Abebe

Nemški vojni poročevalec poroča sedaj iz Addis Abebe:

Ker se mi sedaj nudi večkrat prilika, da lahko mirno govorim z Abesinci, kateri so po cesarjevem begu še ostali v Addis Abebi, sem dobil vsaj nekaj vpogleda v dogodka, ki so se dogajali po cesarjevem begu.

Opustošenje in požiganje Addis Abebe je prav za prav posledica povelja, ki ga je dal pred svojim begom, ko je v noči na 2. majnika nenadno opustil vsako misel na boj ter je z zadnjo energijo sklenil, masčevati se nad Evropci, katere je dolžil, da so ga s svojo politiko izdali. Danes je skoraj dokazano, da je cesar sam dal odpreti vojaške arzenale v svojem dvorcu v Gibiju, kjer je bilo shranjenega mnogo streliva in orožja in silno veliko bencina. Vse to je cesar dal odpreti zato, da so njegovi ljudje potem skladišča lahko mirno in dodobra izpraznili. Nekateri Abesinci celo pripovedujejo, da so spočetka cesarjevi vodilni moške tovorne avtomobile, ki so bežali v poslaniške palače.

Casnikar sam doslovno takole piše: »Mož, ki je poprej pri meni služil in ki ga poznam, da govori resnico, mi je dejal: Gospod, mi se nismo hoteli dotakniti lastnine belih ljudi; toda uradniki mesta so nas z udarci in grožnjami prisilili, da smo šli plesiti.«

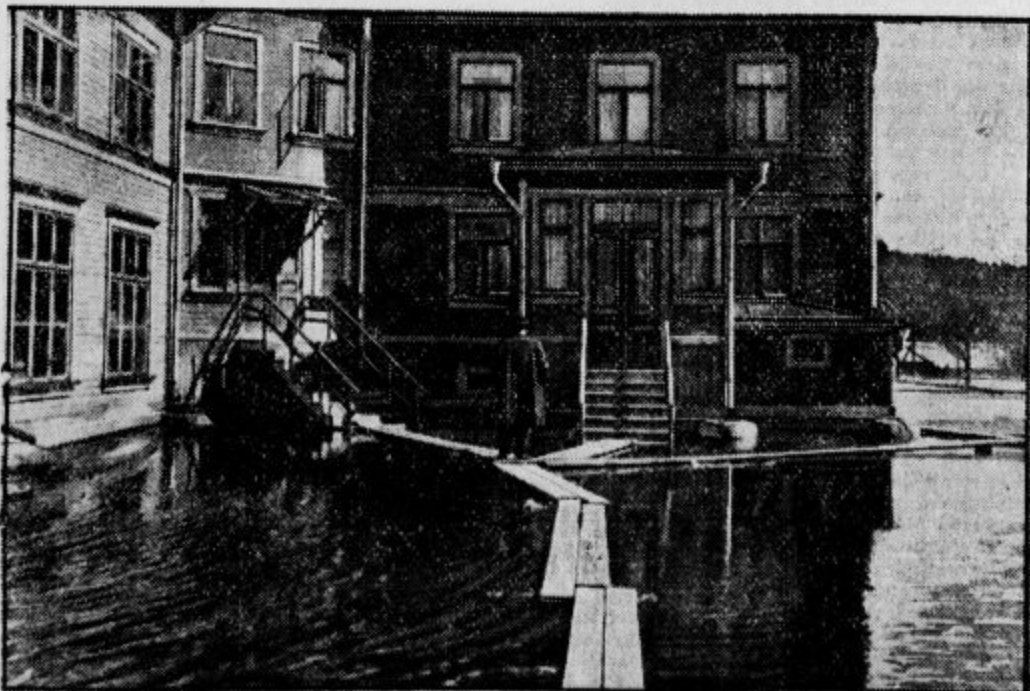
S tem pripovedovanjem se sklada tudi dejstvo, da so oboroženi evropski tovorni avtomobili, ki so prvi dan plenjenja vozili v mesto, zapazili na čelu plenečih tolpe skoraj same vojake in policiste, kateri so te tolpe vodili. Vse to pa se je v eplošno anarhijo sprevrglo še le naslednje dni. Tedaj je nastala v mestu krvava anarhija in brezmejno ropanje.

Tedaj se je namreč zgodilo nekaj, s čimer niti računali niti cesar, niti njegove uradnike. Daleč v notranjosti dežele so se skrivali v jamah in duplinah pobegli kaznjenci, vojaški begunci in pobegli zamorski sužnji, kateri so zaduhali vonj požara in duha razpada. Kakor sestrane hijene so s svojimi ženskami priplezali z okoliških gor in se vrgli v brezobrambno Addis Abebo. Drugi del boja se je torej bil med požigalci, kateri so ravnali v cesarjevemu imenu, in med temi na novo došli zverinskimi roparji, ki so se spremenili v divje zveri, kakor hitro so okusili žganje iz oropanih trgovin. Nabrekli zmrzala trupla, ki še danes leže v požganem notranjem mestu, jasno pričajo, kako srdit je bil ta boj.

Tretji dan so končno od zunaj došli gorjanski razbojniki premagali plenilce prvega dne. Mesto je še sedaj začelo goreti v enem samem orjaškem ognjenem morju in tulenje izpuščenih roparjev je bilo slišati kilometre daleč. Tega tretjega dne sem bil sam s sedmimi drugimi oboroženimi Evropeji v gorečem tržnem delu mesta in sem od blizu opazoval potepajoče se pijane zveri, ki so se klatile kakor roparske živali v celih tolpah. Obrazje teh bitij, ki so imeli komaj še kaj človeškega na sebi, bom ohranil v svojem spominu, kakor strašne sanje. Nikdar ne bom pozabil njihovega krvoločnega hijenskega pogleda. Kadarkoli so nas srečali, so namerili puške na nas. In s temi plenilci in morečimi psi smo morali prijazno govoriti, da smo se izognili brezsmiselnemu klanju. Tega dne je naj-

Angleška letalka Amy Mollison je sedaj potolkla rekord letalekega poročnika Rosea. Za celih 11 ur in 9 minut prej je preletela progo Anglija-Kapstadt. V ponedeljek jutraj ob 9 je odletela z letališča Gravesend na Anglijskem in je v četrtek popoldne po treh dneh, 6 urah in 26 minutah leta srečno pristala v Kapstadt. Med poletom je 6 krat pristala.

Stockholm poplavljen. Zaradi nenavadno velikih pomladanskih povodnj je švedsko glavno mesto Stockholm pod vodo. Kaj takega se še od leta 1924 ni zgodilo.

brže marsikak Evropejec našel svojo smrt, ko se je zabarikadiral v mestu.

Popoldne četrtega dne plenitve so prišle motorizirane italijanske kolone in zasedle severni rob mesta. Se malo poprej je bilo na trgu ustreljenih mnogo ljudi. Od krvi in plenjenja docela zblazneli razbojniki so si drug drugemu otimali plen ter so se v pravih bitkah med seboj pobijali. Ko pa se je zaslislalo težko bučanje italijanskih motorjev, so se nenadno streznili in goste grude človeških zveri so težko obložene naglih korakov na vse strani začele zapuščati mesto. Iz kleti in skrivališč vseh vrst si je sedaj upal na dan tisti del prebivalstva, ki se plenitve in moritve ni udeležil. Italijani so prihajali skozi evkaliptove gozdove v mesto, ki pa je v glavnem že ležalo v razvalinah in pepelu.

Neguš se je masčeval. Toda to masčevanje je z uničujočo silo zadelo njegov narod, njegovo deželo. Sele sedaj, ko si človek lahko Addis Abebo mirno ogleduje ter ti ni treba po mestu dirjati z napeto strojno pištolo v roki, sele sedaj lahko pregledaš vso sliko strašnega uničevanja, katero so dovršili razbojniki. Razbojniški srd je bil zlasti naperjen zoper lastnino Evropejcev, katero so v vseh delih mesta skoraj docela uničili. Sadovi napornega desetletnega delovanja so v štirih dneh izginili. Povsod najdeš enake razvaline. Cesar tolpe niso hoteli odnesti, so z neznanostjo dovršenostjo uničili. Pri tem se je odigrala marsikaka žalostna igra, katere še ne poznamo. Blizu nekega skladišča je ležalo truplo Evropejca, ki je bil zvezan na nogah. Tega moža, čigar imena še ne vemo, so morilci naprvo zvezali, nato pa zaklali. Za njim leži na neki deski truplo mrtve služkinje.

Se danes, ko je že desetletje Italijanov zasedlo posamezne dele mesta, vidiš tolpe sumljivih ljudstva, ki ni doma z Addis Abebe. V oddaljenih okrajih še vedno pokajo puške. Ko ogledujemo ves obseg opravljenega zločina, z mešanimi občutki mislimo na noči, ko smo poslušali rjovenje pijanih tolpe ter so z gora v dolino odmevale njihove pijane pesmi.

Pravkar prihaja poročilo, da so plenilci napadli posestvo nekega Švicarja, kateri je kakih 30 km od Addis Abebe imel tam svojo farmo. Posestvo je docela razdejano. Švicarski lastnik se je baje rešil v grmovje. Oboroženi Evropejci bodo sedaj v družbi italijanskih vojakov pojezdili tja, če se da še kaj pomagati.

Prvi benediktinski samostan na Japonskem

Pred štirimi leti sta prišla iz znane nemške benediktinske opatije Beuron oba patra Bernard in Hildebrand na Japonsko, da bi tamkaj ustanovila benediktinski samostan.

Predvsem sta se morala lotiti japonskega jezika in pisave ter odstraniti tudi druge neizbežne ovire. Junija leta 1935, sta sinova sv. Benedikta pričela graditi samostan. V Kigasaki, ne daleč od Tokija, se bo po zgledu starih benediktinskih navad, veličasten po svoji legi in s prekrasnim pogledom na morje, dvigal novi samostan. Samostan bo zavzel 850 kv. metrov, dočim znaša vsa površina, namenjena za samostansko naselbino 165 tisoč kv. metrov. Samostanska družina ima točasno šest patrov in pet bratov, ki so vsi nemškega rodu.

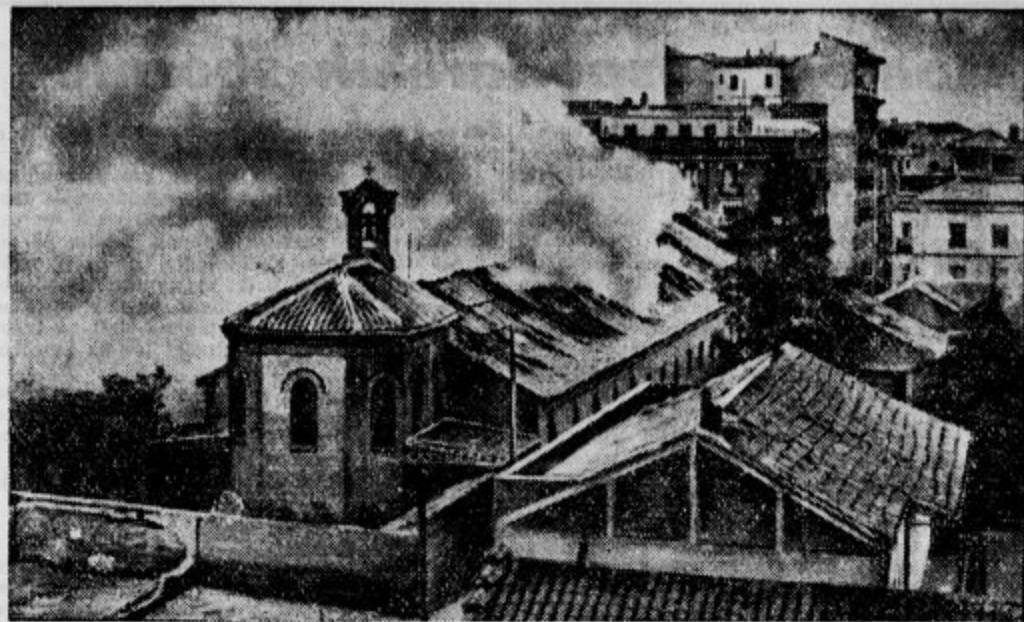
V duhu redovnega ustanovitelja naj bi bil novi in prvi benediktinski samostan na Japonskem kraj dela in molitve, poleg tega pa tudi središče beuronskega umetnostnega ustvarjanja in strogo liturgičnega petja in bogoslužja.

Na ta način se bodo gotovo približali japonskemu ljudstvu, čigar izborni smisel in okus za umetnost je danes dejstvo, s katerim mora pač tudi Cerkev računati.

Dne 21. marca, na praznik sv. Benedikta, je imel škof Marella, apostolski vikar za Japonsko, pontifikalno mašo v novem samostanu.

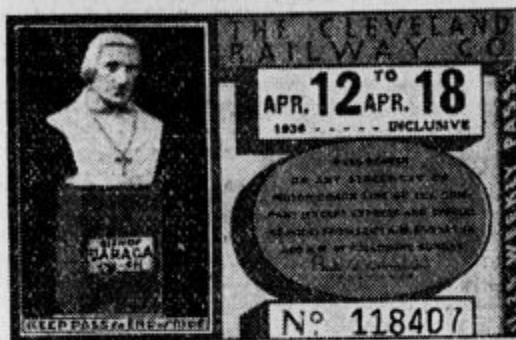

Gospa opisuje vrline svoje nove služkinje: »In potem, veste gospa, je naša nova služkinja tako od sile diskretna, da nikdar ne odpre vrat, preden ni pokukala skozi ključavnico, da se prepriča, ali sme vstopiti.«

Cerkve na Španskem gore. Pred seboj vidimo goreti cerkve Los Angeles v Madridu.

Baragov vozni listek v Clevelandu

Iz Clevelanda smo prejeli tale tedenski vozni listek ali tako imenovani »Pass« kakršne izdaja Družba cestne železnice v Clevelandu. Ti tedenski vozni listki stanejo 1.25 (en dolar 25 centov) ter so veljavni ves teden na vseh progah cestne železnice, na električnih vozovih in busih, po vsem mestu in pa v vseh predmestjih mesta Cleveland. Družba, oz. mesto, ki ima glavni delež, jih prodaja vsak teden nad 100.000. Oseba lahko tak vozni listek poljubno posodi drugemu, kadar ga ne potrebuje, in tako se vozi vsak teden s temi vozni listki do okrog pol milijona ljudi.

Družba cestne železnice izdaja vsak teden posebno serijo vozni listkov, kjer je ovekovčena ta ali ona znamenitost Clevelanda, vladne in mestne palače, dalje odlični spomeniki itd.

Na Velikonočno nedeljo je družba izdala za ves teden vozne listke s sliko spomenika škofa Barage, katerega smo odkrili v Clevelandu 22. septembra ob navzočnosti škofa ljubljanskega. — Družba je pričela izdajati na svojih vozni listkih slike odličnih mož, ki imajo svoje spomenike v tako imenovanih kulturnih vrtovih. Nemci, Judje,

Dež je odkril resnico

Kakor znano, je v Ameriki med ondotnimi zločinci zelo razširjena navada, da ropajo ljudi, za katere potem zahtevajo veliko odkupnino. Svoje žrtev pa znajo tako spretno skrivati, da skoro nikdar ne morejo dognati, kje je bila žrtev skrita, četudi se človek, ko je bil rešen njihove ječe, še tako trudi, da bi doagal, kje so ga imeli. Vendarle pa se včasih zgodi, da se tudi razbojnikom zaveda ponesreči.

Neznani razbojniki so nekega dne odpeljali iz njegove palače ameriškega milijonarja, ki je prebival v Oklahoma-City. Zavezali so mu oči ter ga ves dan vozili v avtomobilu. Profi večeru se je avtomobil ustavil pred samotno hišo, v katero so razbojniki ujetega milijonarja odpeljali in ga tam imeli zaprtega toliko časa, dokler ga milijonarjevi svojci niso za drag denar odkupili. Ko so razbojniki imeli denar v svojih rokah, so svojega jelnika zopet naložili na avto, mu zavezali oči in ga ves dan vozili. Končno so ga izpustili nekje blizu domačega mu kraja.

Policija je takoj zaslislala osvobodjenega milijonarja, kateri je moral natančno pripovedovati, kod so ga vozili in kje so ga imeli zaprtega. Milijonar pa je mogel povedati policiji le tole: Samo približno more presoditi, kako daleč so ga vozili od mesta Oklahoma. Hiša, v kateri so ga imeli zaprtega je najbrže stala v ravnini. To sklepa iz tega, ker noči niso bile bistveno hladnejše kakor pa dnevi. Poleg tega je milijonar policiji povedal, da je vsak dan ob določenem času lelelo nad hišo letalo. Najbolj važna izpoved pa je bila ta, da se je milijonar mogel spominjati, da je tega in tega dne ob tem in tem času v fitem kraju močno lilo. Na podlagi teh podatkov je šla policija na delo. Pregledala je meteorološka poročila in iz vremenskih poročil posameznih pokrajin je ugotovila, kje je ob fitem času deževalo. Na podlagi tega ni bilo več težko najti tisto samotno hišo in zločince prijeti. Tako je dež spravljal resnico na beli dan.

Italijani, Madjari, Čehi, Litvini, Poljaki in drugi. Izmed vseh teh so izbrali prvega v Jugoslovanskem kulturnem vrtu ter fotografirali in dali na ta vozni listek posnetek Baragovega spomenika, kakor ga vidite. Nista prišla prej na vrsto Goethe in Schiller, katerih spomenik je v nemškem kulturnem vrtu, tudi ni prišel na vrsto kip poeta Virgila, ki stoji v italijanskem kulturnem vrtu, in niso prišli na vrsto drugi. Prvi, ki je dobil to častno mesto, je slovenski rojak škof Baraga. Njega so prvega izbrali in to je častna odlika za Slovence in Jugoslovane sploh.

Ta korak od strani družbe cestne železnice je izzval dosti živahnega komentiranja širom milijonskega mesta. Tako smo Slovenci prišli zaradi tega med širšo javnost po našem spomeniku.

SLOVENEČ pred 60 leti:

V soboto 13. maja 1876.

Domače novice.

(Deželna komisija za konjerejo) je letos že vdrgič skrcila na Kranjskem kraje za premiranje konj; prvikrat je nasvetovala ministertvu kmetijstva na mesto 7 jih le 6, zdaj pa celo le 5, namreč na Vrhniki, v Ribnici, v Kranji, na Bledu in Mokronogu. Se pač povedo »špara«, le tam ne, kjer bi se res kaj izdatnega prihraniti dalo.

(Na južni železnici) se bodo od 15. t. m. naprej ljudje mogli voziti tudi s tovornimi vlaki. S katerimi in kako, — to nam še ni znano, ker železnično vodstvo ni tako prijazno, da bi nam kdaj o kaki spremembi ali novi napravi poslalo kako naznanilo.

Razne reči.

— Slovensko-hrvaška slovnica. Cesar slovenski dijak, kateri bi se radi učili jezika svojih jugoslovanskih bratov, že davno jako pogrešajo, zgoditi se ima letos. Kakor se nam sporoča, piše g. Franjo Mar, profesor na gimnaziji v Zagrebu, slovensko-hrvaško slovnico, kakor je l. 1867 spisal bil slovnico češkega jezika, po kateri se Slovenci prav lahko in dobro naučijo češčine. Veselo in koristno je to v prosoh književne vzajemnosti slovanske.

Očesni zdravnik: »Ali morete to brati?«
Pacijent: »Prebrati že morem, ampak izgovoriti pri najboljši volji ne morem.«

„Slovenčeva“ podružnica

Ljubljana, Tyrševa cesta

(palača Poštni dom)

Romunski prestolonaslednik Mihael, ki je pred kratkim v romunski armadi dosegel čin narednika, se na kraljevskem posestvu pri Bukarešti uči tudi kmetijstva.

KILA

Nov izum dr. Barere, specialista za kilavost in premikanje organov, je pas Neo-Barere, ki brez vzmeta in pelote (trde hruške) pridruže vsako kilo in usposablja bolnika, da lahko vrši tudi najtežje posle. Resnost tega izuma je dokazana s tem, ker je sistem dr. Barere sprejel higijenski svet pri francoskem vojnem ministrstvu.

Povešen želodec

Želodčne bolezni, tegoba po jedi, slaba volja po jedi, želodčna kislina, bolečine v križu in pod rebri, vzpehavanje, napenjanje, neurejena stolica, nervoza, nespečnost, utrujenost, stalno slabljenje in izmučenost, so znamenja povešenega želodca. Dajte se rentgenološko pregledati in če bo Vaš zdravnik konstatiral povešen želodec, je edino sredstvo, ki pomaga, pas dr. Barere za povešen želodec. Neprijetnosti ponehajo že prvi dan in bolniku se vrača izgubljeno zdravje.

Specijalni pasovi za kilo pri ženah in otrocih, kakor tudi pasovi po operaciji slepega črevesa, povešeno maternico itd.

Tehnični specialist Francoz dr. Barere-a vrši brezplačno poskuse:

V LJUBLJANI: 15. in 16. maja, hotel Union.

V CELJU: 17. maja, hotel Union.

V MARIBORU: 18. maja, hotel Meran.

Stalna prodaja Berere-ovih pasov

SANITAS, BEOGRAD, Terazije 5

Palača Izvozne banke (v pritličju). — Brošuro za povešen želodec razpošiljamo za 5.— Din v poštinih znamkah.

Tinček in Tonček kot detektiva

55.

V srečni nevednosti.

Ko sta si dečka do dobra utešila glad, sta skrbno pogasila ogenj, da ne bi nastal gozdni požar. Na kameniti plošči sta pustila še nekaj kosčkov pečenih rib, ki jih nista mogla jesti.

»To naj bo pa za gozdne živali!« je dejal Tinček. »Pečenih rib gotovo nimajo vsak dan za kosilo.«

Potem sta dečka veselo in brezskrbno nadaljevala pot skozi gozd. Bogve, kaj bi bila storila, če bi bila opazila na deblu drevesa, ki je stal tik pred njunim nosom, lepak, na katerem je bilo napisano, da je iz nekega cirkusa ušel velik lev! Še bolj bi se pa zavzela, če bi bila količkaj slutila, da je ta lev komaj nekaj korakov oddaljen od njiju... Medtem, ko sta veselo žvižgajoč odhajala, se je lev priplazil do kamenite plošče in začel z velikim tekom hrustati ostanke pečenih rib.

Udobno vrtnimi stoli in sklopnimi fotelji

ki jih izdeluje tt. Remec-Co., Duplica-Kamnik

ZAHVALA. Za množične dokaze iskrenega sočutja in sožalja, ki smo jih prejeli povodom težke in nenadomestljive izgube našega iskreno ljubljenega

Egidiya Čeha

profesorja v pokoju in rezervnega kapetana I. kl., odlikovanega z redom sv. Save IV. kl.,

kakor za poklonjene krasne vence in cvetje, se tem potom vsem najtopleje zahvaljujemo. Posebno zahvalo smo dolžni č. duhovščini, Komandi mesta, oficirskemu koru, častni četi, kakor tudi gg. oficirjem za častno spremstvo, godbi Dravske divizije za lepe žalostinke, Sokolu Ljubljana III za častno spremstvo, posebno bratu starešini Urbančiču za ganljiv poslovljni govor ob odprtem grobu, društvu »Soča« in »Istrski Obitelji« za spremstvo, profsorskemu zboru Drž. trg. šole, sostanovalcem ter končno vsem prijateljem in znancem, ki so blagega pokojnika v tako častnem številu spremlili na njegovi zadnji poti k večnemu počitku. Sveta maza zažalostna se bo darovala v soboto, dne 16. t. m. ob osmih zjutraj v farni cerkvi sv. Cirila in Metoda.

Ljubljana, Derventa, dne 12. maja 1936.

Globoko žalujoča soproga Stefanija s sinom Dušanom in vsem ostalim sorodstvom.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska 3 mm visoka petlinna vrstica po Din 2'50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službo dobe

Žagarja in tesarja

sprejme zagovodja Anton Hvalica, p. Južna Vinica, Strugova, Makedonija. b

Mlado frizerko

sprejme takoj. — Nikola Kojč, Zadruga ulica 18. Kodeljevo. (b)

Čevljar, pomočnika

takoj sprejem. — Naslov v upravi »Slovenca« pod števil. 6937. (b)

Službe iščejo

Dobro krščan. dekle

abs. moč, šole in enoletnega trgov. tečaja, išče mesta za v pisarno ali pa k otrokom. Gre v začetku samo za hrano in stanovanje. Cenj. ponudbe pod »Siromasna« števil. 6945 na upravo Slov. (a)

Vajenci

Vajenca

ki se je že nekoliko učil pekovski obrti sprejem. Gantar Ivan, pekarna — Senčur 63 pri Kranju. v

Pohištvo

Pohištvo

po najugodnejših pogojih dobavi »Gospodarska za druga mizar. mojstrov«, Ljubljana, Vegova 6. (l)

Posrestva

Parcela v Ljubljani

se proda. Velikost cirka 1000 m², lepa lega, 3 min. od tramvaja. Vprašanja na upravo Slovenca pod »Sadni vrt 44«/6750. (p)

Auto-motor

Mnogo pod lastno ceno razprodajamo nove in rabljene avtomobile, rezervne dele Renault. — Sikor, Cesta na Rožnik št. 19. (f)

Razno

Milostljiva!

Vaš krzneni plašč čez poletje najskrbneje shranimo, obenem izvršimo potrebna popravila za polovično ceno, katero plačate šele jeseni pri prevzemu. Krznarstvo Rot, Menstul trg 5. (r)

Denar

Posojila

na vložne knjižice daje Slovenska banka, Ljubljana, Krekov trg 10.

Hranilne knjižice

Združne gosp. banke in Združne zveze kupimo do 1.000.000 Din. Ponudbe upravi »Slovenca«, Maribor pod »Najboljši plačnik« št. 6927. (d)

Vse denarne posle

denarnih zavodov,

vrednostne papirje

vojno škodo

nakup in prodajo izposljuje

najugodnejše Trg. ag. banč-

nihih poslov AL PLANINŠEK,

Ljubljana, Beethovnova

ul. 14-I. — Telefon 35-10.

Za odgovor znamko D.3-

Hranilne knjižice

Ljudske posojilnice Ljubljanske kupim po najvišji ceni. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Izplačam takoj« št. 6960. (d)

ZA BIRMANCE

molitvenike, rožne vence, podobice, verižice, svetinje, mirtine venčke za deklice, mirtine šopke, trakove, ročne torbice ter najraznovrstnejša darila nudi po najnižji ceni

Trgovina

H. Ničman — Ljubljana

Kopitarjeva ulica 2

TRGOVCI DOBE POPUST

Vnajem

Lep lokal

se takoj odda. Vprašati v trgovini. Tyrseva cesta 53. (n)

Kupimo

Staro zlato, zlato zobovje in srebrne krone

kupujem po najvišjih dnevnih cenah. A. KAJFEZ

urar

Ljubljana, Miklošičeva 14

Hladilno omaro

(Eiskasten), dobro ohranjen, z navedbo velikosti in cene, kupim. Ponudbe upravi pod značko »Hladilna omara« št. 6952. k

Obrt

Entel, azur, plise, gumbi, gumbice, monograme — izvrši ekspres Matek & Mikeš, Ljubljana, Dalmatinova 13. (t)

Prodamo

Birmanske ure

nudi najceneje Ivan Pakiz, Ljubljana, Pred škofijo števil. 15. (l)

Telefon 2039

PREMOG

KARBOPAKETE

DRVA, KOKS nudi

Pogačnik

Bohoričeva ulica št. 5.

Otroške oblečke

v vseh velikostih, atajerske hlače in suknjice v največji izbiri pri F. I. Goričar, Sv. Petra c. 29.

KOT Umetnik NA SVOJEM KLAVIRJU

Ne pravi ton za svoje glasbeno delo, tako more tudi ti, umetnik, iz vzorcev barvanih rdečic za obraz od Bourjois izbrati pri svojem dobavitelju ono nijanso rdečila za obraz, ki Vaši lepoti najbolj pristaja. Nikar se ne zanašajte samo na poljubno izbiro! S pomočjo vzorcev barv od Bourjois vam je omogočeno, da takoj pri nakupu izberete ono rdečilo, ki najbolje odgovarja vašemu obrazu. Fard pasteli od Bourjois so ročno delani, sterilizirani v pari in ostanejo na čopiču trajno mehki in puhasti do končne porabe in nikdar ne otrde.

Fards Pastels BOURJOIS

93-C A.P.

Inserirajte v »Slovenca«!

Umrli nam je danes naša dobra žena, mati, stara mati in tača, gospa

Marija Seliškar
roj. Učakar

upokojenka tobačne tovarne

Na zadnji poti jo sprejmemo v četrtek, dne 14. maja ob pol 3 popoldne iz mrtvašnice Zavetišča sv. Jožefa na Vidovdanski c. 9 na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, Kamna gorica, Škofja Loka, dne 12. maja 1936.

Tomaž Seliškar, mož. Viktor. sin. Marija roj. Bertoncelj, sinova. Viktorček, vnuk - in ostalo sorodstvo.

V globoki žalosti javljamo tužno vest, da nas je danes za vedno zapustila naša predobra mama, sestra, stara mama, tača, svakinja in teta, gospa

Ivana Ravhekar roj. Demšar

Pogreb nepozabne umrle bo v četrtek, dne 14. maja ob pol štirih popoldne iz hiše žalosti na farno pokopališče.

V Boh. Bistrici, dne 12. maja 1936.

Globo žalujoče rodbine:

Ravhekar, Demšar, Gorázd.

Vdani v voljo božjo sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naša srčno ljubljen sestra in teta, gospa

Marija Šušteršič
roj. Bergant

danes ob šestih zjutraj po kratki bolezni, 16 dni za svojim možem, previdena s tolažili svete vere odšla v blaženo večnost.

Pogreb bo v četrtek, dne 14. maja ob 9 popoldne iz hiše žalosti, Seničica št. 1, na farno pokopališče v Preski.

Prosim, molite zanjo!

Seničica, dne 12. maja 1936.

Ana Bergant, sestra. Anica roj. Barbič, Ivica por. Čič, Anica por. Bere, Jelica in Minka Hafner, nečakinje.